

Jaarverslag 2022 Seniorenraad gemeente Berg en Dal

De samenstelling van de Seniorenraad is in dit verslagjaar als volgt:

Herman Verblackt, voorzitter	Henk Hubbers	Thérès Wieland
Jan van Loon, secretaris	Paul Ekelschot	Jo Willemsen
Sjef Wieland, penningmeester	Harry Deeken	Tonja Nijenhuis

Om de verbondenheid met de senioren als doelgroep te waarborgen wordt ernaar gestreefd dat ca. 1/3 van de leden tevens bestuurslid is van een van de ouderen- of seniorenbonden.

Vergaderingen:

De Seniorenraad heeft in dit verslagjaar achtmaal vergaderd, waarvan eenmaal met wethouder Irma van de Scheur. Bij bijna alle vergaderingen was ook contactambtenaar Hèlen Schot aanwezig. Omdat zij zoveel mogelijk bij onze vergaderingen aanwezig is hebben we de twee ambtelijke vergaderingen per jaar laten vallen. Op afroep, afhankelijk van de onderwerpen op de agenda, zijn ambtenaren aangeschoven. Van de twee geplande bestuurlijke vergaderingen met de wethouder is er eentje komen te vervallen vanwege verplichtingen van de wethouder elders. Ook hebben we in dit verkiezingsjaar de planning van het bestuurlijk overleg aangepast.

Inzet:

Als Seniorenraad willen we zoveel mogelijk proactief opereren, niet wachten op concrete beleidsvoorstellen, maar initiëren, vragen en meedenken. Zorg & Welzijn, Wonen, Vervoer/Mobiliteit en Veiligheid zijn onze aandachtsgebieden waarbij we ons primair richten op het belang van senioren (55-plus) maar met oog voor het algemeen belang. De Wmo benoemen we niet als apart aandachtsgebied daar de genoemde aandachtsgebieden alle onder de reikwijdte van de Wmo vallen.

Leden van de Seniorenraad nemen daarbij deel aan het Platform armoedebestrijding, Werkgroep burgerparticipatie, Regionale adviesraad doelgroepenvervoer (RAD) regio Arnhem Nijmegen, Regionaal Overleg Consumentenorganisaties Openbaar Vervoer (ROCOV) en in de stichting Dementievriendelijk Berg en Dal.

Zorg & Welzijn

De gemeente kent veel regelingen in het kader van armoedebestrijding. Een daarvan is de Doe Mee Regeling. Op de hernieuwde Doe Mee Regeling 2023 konden zienswijzen worden ingediend. Hierin wordt het begrip 'activiteiten' ruimer uitgelegd, zodat er ook door senioren meer gebruik van kan worden gemaakt, bijvoorbeeld voor toegang tot het internet. We hebben hier inhoudelijk en redactioneel op gereageerd.

Het probleem armoede wordt niet opgelost door alleen financiële ondersteuning of ondersteuning in natura. Hoge woonlasten als gevolg van fors duurdere energie, maar ook kostenstijging van de dagelijkse levensbehoeften leidt tot stijging armoedecijfers. Armoede onder senioren hebben we niet goed in beeld. Mensen komen hier niet graag voor uit: uit schaamte en/of wantrouwen naar de overheid. De vraag is hoe dit in beeld te krijgen. De landelijke overheid heeft voor de lagere inkomens een energietoeslag ad max. € 1.300 ingesteld, te verstrekken via de gemeenten. In onze gemeente is die automatisch verstrekt aan de bekende in-aanmerking-komende huishoudens. Andere in-aanmerking-komende huishoudens moeten zich zelf bij de gemeente melden. Wij hebben aandacht gevraagd voor ruime bekendmaking en eenvoudige aanvraagprocedure.

Bij stille armoede ligt vereenzaming op de loer, iets wat ook al door de coronapandemie en de daarop genomen maatregelen van geen of beperkte contacten toenam. Ter bestrijding van eenzaamheid onder ouderen zijn er coronagelden aan gemeenten beschikbaar gesteld. Met deze gelden is een project 'Praat mee / meedoen' gestart. Hier hebben we samen met Forte Welzijn, Bibliotheek Gelderland-Zuid en gemeente aan meegewerkt. Er is een enquête gehouden onder 60-plussers met vragen naar behoeftes op het gebied van sport/bewegen, kunst en cultuur, brede levensvragen. Uit de behoeftepeiling bleek

dat mensen vaak onbekend zijn met het bestaande aanbod aan activiteiten. Hier moet meer bekendheid aan worden gegeven. Oppassen voor het hierin benoemen van bestrijding eenzaamheid, daar dit contraproductief werkt. Vanuit de resultaten van de enquête is er onder de nieuwe naam 'Denken & Doen' een cursus Bridge aangeboden waarvoor veel animo bestond. Inmiddels zijn een aantal cursusgroepen van start gegaan.

De naam van het project is inmiddels (definitief?) gewijzigd in 'Doet u mee? in Berg en Dal'.

Het project 'Langer Zelfstandig Thuis' (LZT) van de gemeente in samenwerking met Forte Welzijn heeft door corona vertraging opgelopen. Dit jaar is gestart met het organiseren van een informatiemarkt rond thema's als wonen, gezond eten & bewegen, welzijn, ontmoeten e.d., als eerste te houden in Groesbeek. De ouderen van nu zijn anders dan de ouderen van pakweg 20 jaar geleden. Zij zijn moeilijker te bereiken. Het verloop bij ouderenbonden is groot, met nauwelijks instroom. Wij hebben meegedacht in opzet van deze 'Vitaliteitsmarkt' en het aanbod aan activiteiten, en hebben hieraan deelgenomen met een eigen kraam. Helaas was het aantal bezoekers aan de lage kant. Andere opzet voor het vervolg in Millingen? Ook hier denken we mee in opzet en aanbod: meer richten op de sociale omgeving, mantelzorgers e.d. Ook qua inhoud meer richten op thema's als duurzaamheid, levensloopbestendigheid e.d.

Vervoer

Het vervoer heeft nadrukkelijk onze aandacht gehad: allereerst het **OV** (buslijnen) en het **OV-vangnet**. Door de plannen van vervoerder Breng om buslijnen te 'strekken' (niet door sommige kernen rijden maar er langs om zo tijdswinst te boeken i.v.m. het garanderen van op-tijd-rijden) werd lijn 80 (door Ooij) bedreigd. We hebben dit meerdere malen bij de gemeente onder de aandacht gebracht. Uiteindelijk heeft de gemeente hier positief op gereageerd door dit regionaal en bij de Provincie aan de orde te stellen. Het resultaat is dat de strekking van lijn 80 vooralsnog van de baan is. Na het afblazen van een geplande aanbesteding vanwege de coronapandemie heeft de Provincie de concessie aan Breng met twee jaar verlengd. Bij de eerstvolgende aanbesteding staat de strekking van buslijnen ongetwijfeld weer op de agenda. De gemeente heeft nu het probleem van bereikbaarheid, toegankelijkheid en het behoud van het Openbaar Vervoer in alle kernen goed in het vizier. Het OV-vangnet is met ingang van 3 april overgegaan van AVAN naar RRReis, en vervolgens aan vervoerder Qarin gegund. De dienstverlening is zodanig gewijzigd dat het vervoer niet langer plaats vindt van deur naar overstaphalte / station en vice versa, maar vanaf zogenaamde 'Hub-haltes'. Waar bij AVAN sprake was van de 'Regiotaxi' is nu sprake van de 'Hubtaxi'. Hier is nauwelijks over gecommuniceerd naar de burger, noch door de nieuwe vervoerder, noch door de gemeente bij onbekendheid met het fenomeen. Uiteindelijk blijkt AVAN haar gebruikers te hebben geïnformeerd over de overgang naar het nieuwe systeem en de nieuwe vervoerder. Het is nog onduidelijk in hoeverre de wijziging in het OV-vangnet tot problemen leidt bij de gebruikers in onze gemeente. Het Wmo-vervoer voor mensen met een Wmo-vervoersindicatie wordt ongewijzigd uitgevoerd door AVAN.

Daarnaast hebben we ons hard gemaakt voor de invulling van vraagafhankelijk lokaal vervoer van deur tot deur (**vervoersdienst**) in de hele gemeente. In het dorp Berg en Dal, in Ooij en in Millingen zijn vrijwillige vervoersdiensten actief, maar zij ontbreken in Groesbeek, Beek en Ubbergen. Wij hebben steeds ingezet op de mogelijkheden die ANWB AutoMaatje biedt, zoals in veel gemeenten al ingevoerd. Uiteindelijk heeft de gemeente Forte Welzijn de opdracht gegeven om te kijken naar de bestaande initiatieven en te onderzoeken of een vervoersdienst à la ANWB AutoMaatje een oplossing kan bieden voor die kernen waar nog geen vervoersdienst actief is. Hieruit is het voorstel gekomen, geheel in lijn met onze inzet, om ANWB AutoMaatje in te voeren als aanvulling op de bestaande diensten. Voorwaarde vanuit de ANWB voor het beschikbaar stellen van de benodigde programmatuur is inbedding in een professionele organisatie. Hierin wordt voorzien door de coördinatie onder te brengen bij Forte Welzijn, en wel bij de per 1 januari 2023 in te vullen vacature uitvoerend coördinator, gedetacheerd bij SWOM in Millingen. Aanvragers van vervoer die eigenlijk prima terecht kunnen bij een van de bestaande vervoersdiensten worden daar naar verwezen. Mooi resultaat. Start naar verwachting in april 2023.

Wonen

De doorstroming van senioren vanuit gezinswoningen naar seniorenwoningen komt nog niet erg op gang. In Millingen komt nieuwbouw van seniorenwoningen in de sociale sector. Senioren die een gezinswoning achterlaten krijgen hier voorrang. Als senioren hierbij geconfronteerd worden met een hogere huur blijven ze veelal zitten waar ze zitten. Overstappen bij gelijkblijvende huur is dan een goed instrument. We besteden hier het komend jaar nadrukkelijker aandacht aan.

Contact met de politiek

Het voornemen om, zeker gezien het verkiezingsjaar 2022, meer contact te zoeken met de politiek is nog niet erg gelukt. Er zijn wel contacten geweest met de griffie om te zien of we ons kunnen presenteren aan de politieke partijen in de raad. Wel is er op initiatief van de nieuwe raad in november een 'Ontmoeten en Groeten' -bijeenkomst geweest. Hieraan hebben we met een kleine delegatie deelgenomen. Jammer was dat niet alle partijen hierbij aanwezig waren.

Februari 2023